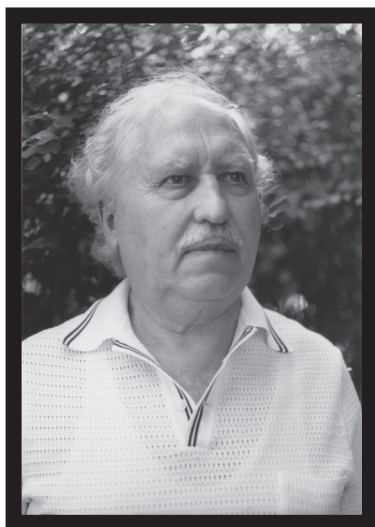

ІГОР КАЧУРОВСЬКИЙ

18 липня 2013 року на 95-му році життя завершився земний шлях Ігоря Качуровського – відомого українського поета, прозаїка, перекладача, літературознавця, педагога, радіожурналіста, лауреата Шевченківської премії, одного із засновників Об'єднання українських письменників "Слово", члена Спілки аргентинських письменників, Національної спілки письменників України.

Ігор Васильович Качуровський народився 1 вересня 1918 року в Ніжині в сім'ї юриста. Батько певний час обіймав одну з посад у Центральній Раді. На початку 1930-х, рятуючись від переслідувань, сім'я Качуровських переїхала до Курська, де Ігор навчався в місцевому педагогічному інституті. У 1942 році – знову в Україні, а з 1945 – уже в Австрії. Співпрацював

із редакцією журналу "Літаври", став засновником Спілки українських науковців, літераторів і мистців у Зальцбурзі. 1948 року Ігор Качуровський емігрував до Аргентини. Мешкав у Буенос-Айресі, упродовж 20-ти років працював робітником портової залізниці. У цей же час редагував часопис "Пороги", співпрацював із журналами "Овид", "Мітла", "Нові дні". Був слухачем Графотехнічного інституту, викладав у Католицькому університеті та університеті El Salvador. Переїхавши 1968 року до Мюнхена, працював літературним оглядачем української редакції Радіо "Свобода" й підготував понад 2 000 радіовиступів. Захистивши дисертацію "Давні слов'янські вірування та їх зв'язок з індо-іранськими релігіями", з 1973 року викладав в Українському вільному університеті теорію та історію літератури.

Ігор Качуровський належав до того покоління митців, яким пощастило вберегтися від лещат сталінського терору й вирватися у вільний світ. Щоправда, за свободу йому довелося заплатити високу ціну: втратити батьківщину, блукати чужиною, спізнати злигодні багаторічної робітничої праці. На щастя, він мав хороших літературних учителів: у цьому ряду "формаліст" Борис Ярхо, українознавець Петро Одарченко (обидва викладали в Курському педінституті), "неокласик" Михайло Орест... Відтак свою державу він розбудовував у слові. Ці біографічні факти у сув'язі зі здатністю мистецтва брати на себе щонайбільшу відповідальність можуть слугувати поясненням тієї багатогранності, якою вирізнялася творчість цього непересічного майстра: поезія, проза, переклади, педагогічна праця, студії з літературознавства, журналістська робота, праця з упорядкування літературних видань.

Спираючись на традиції київської "неокласики", Ігор Качуровський сповідував високу культуру слова, класичну ясність і точність, вистраждану прозорість думки, культурологічну наснаженість образів. Поетичний доробок письменника, що увійшов до збірок "Над світлим джерелом" (Зальцбург, 1948), "В далекій гавані" (Буенос-Айрес, 1956), "Село" (Новий Ульм, 1960), "Пісня про білий

парус” (Мюнхен, 1971), “Свічада вічності” (Мюнхен, 1990), “Осінні пізньоцвіти” (2000, 2001), “Лірика” (2013), “Parodiarium Хведосія Чички” (Дрогобич, 2013), помітно врізноманітнів жанри філософської, пейзажної, любовної лірики, а також поетичної пародії, шаржу, епіграми.

Епічні твори – а це романна дилогія “Шлях невідомого” (Мюнхен, 1956) і “Дім над кручею” (Мюнхен, 1966), повість “Залізний куркуль” (Мюнхен, 1959) – присвячено осмисленню долі української людини у трагічному ударі іделогій і держав у неспокійному ХХ столітті, а в епічній поемі “Село” з разуючою силою відображено одну з найбільших трагедій українського народу – Голодомор 1932–1933 років.

Справжнім подвижництвом стала праця Ігоря Качуровського в галузі поетичного перекладу. Саме лише підсумкове видання “Круг понадземний: Світова поезія від VI по XXI століття” (Київ, 2007) уміщує переклади з понад 350-ти авторів з іспанської, італійської, португальської, англійської, французької, російської, білоруської та інших мов. Також окремими виданнями вийшли “Вибране” Франческо Петрарки (Мюнхен, 1982), “Окно в українську поезію” (Мюнхен–Харків–Ніжин, 1997), “Золота галузка: антологія іберійської та іберо-американської поезії” (Буенос-Айрес, 1991), “Стежка крізь безмір: сто німецьких поезій” (750–1950) (Париж–Львів–Цвікау, 2000), “Пісня про Ролянда” (Львів, 2008) тощо.

Окрема сторінка творчого доробку Ігоря Качуровського – літературознавчі студії, які він поєднував із викладацькою роботою. Спроба прищепити літературознавству точні методи, посіяна вчителями, дала плідні результати. Добре відомі праці Качуровського з теорії літератури – “Новела як жанр” (Буенос-Айрес, 1958), підручники “Строфіка” (Мюнхен, 1967), “Фоніка” (Мюнхен, 1984), “Нарис компаративної метрики” (Мюнхен, 1985), “Основи аналізу мовних форм” – у 2-х частинах: “Лексика” (Мюнхен–Ніжин, 1994), “Фігури і тропи” (Мюнхен–Київ, 1995), праця “Генерика і архітектоніка” – у 2-х книгах (кн. 1: “Література європейського Середньовіччя” (Київ, 2005), кн. 2 у двох частинах: “Засади наукового літературознавства” і “Жанри нового письменства” (Київ, 2008)). Дослідження з історії літератури, зібрані у книжці “Променисті сільвети”, прикметні, зокрема, оригінальним прочитанням творчості класиків нашого письменства – Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки.

Водночас чекають на свого видавця впорядковані, але досі не надруковані антологія “Покоління Другої світової війни в літературі української еміграції”, збірник “Український сонетарій”, хрестоматія “Погашений спалах”...

Ігор Качуровський залишав на усьому відблиск свого гострого дотепного розуму. Деякі його коментарі, наприклад про літературне життя на еміграції або щодо певних постатей української літератури, вражають свіжістю й небуденністю погляду. Непересічна особистість, талановитий майстер, проникливий науковець. Таким він був у своїй багатогранній творчості. Таким він залишиться і в наших спогадах.